

Clypevs Theologiæ Thomisticæ

Continens Tractatus de Beatitudine, de Actibus humanis, eorumque Moralitate; de Virtutibus ac Donis, de Vitiis ac Peccatis, & de Legibus, nec-non Dissertationem Theologicam de Probabilitate

Gonet, Jean-Baptiste

Parisiis, 1669

[§. I. Duplici conclusione difficultas proposita resolvitur.]

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77355](#)

ratione differunt præcepta: juris divini & humani, naturalis & positivi, ecclesiastici & civilis: secundò ex parte objecti, seu rei præceptæ; si-
c ut distinguntur præcepta quæ dantur de acti-
bus diversarum virtutum, aut de actibus ejus-
dem virtutis specie diversis. Hoc præmisso, sit

S. I.

Duplici conclusione difficultas proposita resolvitur.

13. **D**ico primò, distinctionem specificam peccatorum sumi ex objecto in quod tendunt, non verò ex præceptis quibus opponuntur; subindeque distinctionem præceptorum ex parte principij, aut præcipientis, non diversificare peccata, neque multiplicare malitias. Ita D. Thomas hic art. i. ubi sic concludit: *Vnde sequitur quod peccata proprie distinguuntur specie secundum objecta.*

14. Probatur primò ratione fundamentali. Peccata in ratione peccati, seu mali moralis, consti-
tuuntur per ordinem & habitudinem transcen-
dentalē ad objectum ut dissonum regulis morum, ut disputatione sequenti ostendemus: Ergo
etiam distinguntur & diversificantur specie ex
ordine & habitudine quam dicunt ad objecta
specie diversa. Consequens est, quia juxta Philosophos idem est constitutivum & distin-
ctivum rei, v. g. rationalitas quæ constituit ho-
mīnum, ipsum distinguit ab aliis animalibus.

15. Confirmatur & magis illustratur hec ratio: Peccata constituuntur & distinguntur per id quod se tenet ex parte conversionis, non verò per illud quod se tenet ex parte aversionis: Atqui peccata non respiciunt, neque attin-
gunt præcepta ex parte conversionis, sed ex parte
aversionis, benè tamen objecta: Ergo &c. Mi-
nor est evidens: nam ille qui peccat non con-
vertitur ad legem vel præceptum, sed ad objec-
tum contrarium legi, & prohibitum per illam; à lege verò & ab ejus præcepto separatur &
avertitur; sicut qui convertitur ad unum contrarium, avertitur & recedit ab alio. Major
verò suadetur: Primò quia specificatio rei, sub-
indeque ejus distinctio ab omnibus aliis, debet
attendi secundum illud quod est in ea per se
intentione & à natura, & ab operante, & non
secundum illud quod est in ea per accidens: Sed ea quæ in peccato se tenent ex parte con-
versionis, per se à peccante intenduntur; et ea ve-
rò quæ se tenent ex parte aversionis, intendun-
tur solum per accidens, cum nemo intendens
ad malum operetur, ut ait Dionylius cap. 4. de
divinis nominibus: Ergo &c. Secundò proba-
tur Major: quia motus non specificantur, ne-
que distinguntur ex termino à quo, sed ex ter-
mino ad quem, ut docetur in Physica; & ideo
licet terminus à quo specie differat, si tamen
terminus ad quem ejusdem sit rationis, motus
sunt ejusdem speciei: Sed ea quæ in peccato se
tenent ex parte aversionis, scilicet habent per mo-
dum termini à quo, quæ verò se tenent ex par-
te conversionis, per modum termini ad quem,
ut patet: Ergo peccata constituuntur & distin-
guntur per id quod se tenet ex parte conver-
sionis, non verò per illud quod se tenet ex parte
aversionis.

16. Probatur secundò conclusio, & magis adhuc ostenditur, distinctionem peccatorum non sumi ex diversitate præceptorum, quando illa se
tenet solum ex parte principii, aut præcipien-

tis. Furtum prohibetur de facto lege divina &
humana, & tamen non est nisi unicūm pecca-
tum. Item in Decalogo furtum & adulterium
prohibentur præceptis, quæ diversa sunt ab
eis, quibus prohibetur interius desiderium fu-
randi & mœchandi; & tamen non idcirco dif-
ferunt specie desiderium furandi, & furtum, ne-
que adulterium & desiderium adulterandi, cùm
actus exterior non addat malitiam specie diver-
sam interiori: Ergo diversitas præceptorum,
quæ se tenet solum ex parte principij aut præ-
cipientis, non sufficit ad distinguenda peccata.

Dico secundò, distinctionem præceptorum
ex parte rei prohibita, vel ex parte motivi pro-
hibendi, inferre distinctionem specificam inter
peccata.

Hæc assertio patet ex dictis in precedentibus:
Nam quoties præcepta differunt ex parte rei
prohibita, vel ex parte motivi prohibendi,
peccata illis opposita habent distinctum ob-
jectum, vel motivum: Ergo cùm ab objectis &
motivis peccata specificentur & distinguantur,
consequens est, ut præcepta ita distincta infen-
tant specificam distinctionem peccatorum. No-
mine autem motivi intelligimus motivum pro-
ximum & intrinsecum, quod dicitur motivum
præcepti & operis, non verò motivum extrin-
secum operantis & præcipientis: cùm enim
istud motivum non cadat sub præcepto, nec
præcepta ex vi sua illud respiciant, ex ejus di-
versitate non deducitur diversitas specifica pec-
catorum, nisi forte peccans directè intenderet
contra talia motiva operari.

S. II.

Corollarium precedentis doctrinae.

Ex dictis inferes primò, quod violenta per-
cussio clerici, aut effusio sanguinis in loco
sacro, duplē induit speciem malitiae, injusti-
tiae scilicet & sacrilegij: quia hujusmodi actus
jure naturali & positivo prohibentur ex duplice
motivo specie diverso, nempe ex motivo justi-
tiae, à jure naturali; & ex motivo Religionis,
à jure positivo Ecclesiastico.

Inferes secundò, quod si Religiosi, qui ex vo-
to tenent abstinere à carnibus (ut R. P. Mini-
mi, qui quartum votum utendi perpetuò cibo
quadragesimali emittunt) feriā sextā, vel tem-
pore quadragésima, carnes comedant, duplex
peccatum committunt, unum intemperantia, &
aliud sacrilegij: quia hujusmodi actus duplice
præcepto diversum motivum habente prohibi-
tur; nempe præcepto Ecclesiastico & divino,
quorum primum est ex motivo abstinentia,
secundum ex motivo religionis. Idem cum
proportionē dicendum de Franciscanis, qui ex
præcepto sua regulæ tenentur ad jejunandum
feriis sextis: cum enim voceant obseruare regu-
lam, si in aliqua sexta feria, in qua ex præ-
cepto Ecclesiastico jejunare tenentur, non jejunant,
duplice peccato mortali specie diverso se ob-
stringunt, quia peccant contra duplex præ-
ceptum habens motivum specie diversum; moti-
vum enim præcepti Ecclesiastici est moti-
vum abstinentia; motivum verò præcepti
contenti in regula est motivum religionis,
quia hoc præceptum non obligat, nisi ratione
voti obedientia, aut obseruandi regulam, in
professione emissi. Unde alii Religiosi, qui ta-
le votum non emittunt, sed regulâ more alte-